
Έγγραφο συνόδου

A8-0043/2017

17.2.2017

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (2016/2012(INI))

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

Εισηγήτρια: Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	16
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	20
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ.....	25
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	29
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	30

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (2016/2012(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 19 παράγραφος 1 και το άρθρο 260 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο (αριθ. 1) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο (αριθ. 2) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών¹,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (COM(2015) 190),
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου στον ασφαλιστικό τομέα, υπό το πρίσμα της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-236/09 (Test-Achats)²,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 1ης Μαρτίου 2011 στην υπόθεση C-236/09 (Test-Achats)³,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) και το άρθρο 3 αυτής, στο οποίο ορίζεται το «φύλο» ως «οι κοινωνικά δομημένοι ρόλοι, οι συμπεριφορές, οι δραστηριότητες και οι ιδιότητες τις οποίες μια δεδομένη κοινωνία θεωρεί προσήκουσες για τις γυναίκες και τους άνδρες»,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ευρωπαϊκή ατζέντα για μια συνεργατική οικονομία» (COM(2016) 356),

---

¹ ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37.

² ΕΕ C 11 της 13.1.2012, σ. 1.

³ ΕΕ C 130 της 30.4.2011, σ. 4.

- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Αξιολόγηση Εφαρμογής σχετικά με την οδηγία 2004/113/EK του Ιανουαρίου 2017 σχετικά με ίση πρόσβαση ανδρών και γυναικών σε αγαθά και υπηρεσίες, την οποία διενήργησε η Υπηρεσία Ερευνών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Equinet (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Φορέων Ισότητας), του Νοεμβρίου 2014, με τίτλο «Equality Bodies and the Gender Goods and Services Directive» (Οι φορείς ισότητας και η οδηγία για την ίση μεταχείριση των φύλων στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες),
- έχοντας υπόψη την έκθεση του 2014 του Ευρωπαϊκού Δικτύου Νομικών Εμπειρογνομώνων για την ισότητα των φύλων με τίτλο «Gender Equality Law in 33 European Countries: How are EU rules transposed into national law?» (Η νομοθεσία για την ισότητα των φύλων σε 33 ευρωπαϊκές χώρες: πώς μεταφέρονται οι διατάξεις της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο;),
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Νομικών Εμπειρογνομώνων για την ισότητα των φύλων, του Ιουλίου 2009, με τίτλο «Sex Discrimination in the Access to and Supply of Goods and Services and the Transposition of Directive 2004/113/EC» (Διακρίσεις λόγω φύλου όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών και μεταφορά της οδηγίας 2004/113/EK στο εθνικό δίκαιο),
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-13/94, σύμφωνα με την οποία στο δικαίωμα να μην υποβάλλεται ένα άτομο σε διακριτική μεταχείριση λόγω φύλου μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η μη δυσμενής μεταχείριση λόγω επανακαθορισμού του φύλου ενός προσώπου², καθώς και τη μελέτη του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ του 2014 σχετικά με τα δικαιώματα των ΛΟΑΔΜ και την έκθεσή της με τίτλο ‘Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people’ («Οι προκλήσεις για την επίτευξη ισότητας για τους ΛΟΑΔΜ από επιστημονικής σκοπιάς»), άπασες στον τομέα της παροχής αγαθών και υπηρεσιών,
- έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που υπέβαλε η Επιτροπή για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008)0426, καθώς και τη σχετική θέση του Κοινοβουλίου,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τους εξωτερικούς παράγοντες που αποτελούν εμπόδιο στη επιχειρηματικότητα των γυναικών στην Ευρώπη³,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού και της

¹ PE 593.787

² Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, προσθήκη στο αποτέλεσμα της διαδικασίας σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν P8_TA(2016)0007.

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων στον τομέα της παροχής αγαθών και υπηρεσιών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχής της ισότητας των φύλων και της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, η οποία συνιστά θεμελιώδη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο οι Συνθήκες όσο και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων απαγορεύουν κάθε διάκριση λόγω φύλου και απαιτούν τη διασφάλιση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς και σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 2004/113/EK (εφεξής «η οδηγία») επεκτείνει την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών πέρα από το πλαίσιο της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας και στον τομέα της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες και της παροχής αυτών·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία απαγορεύει τόσο τις έμμεσες όσο και τις άμεσες διακρίσεις λόγω φύλου όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό, καθώς και την παροχή αυτών των αγαθών και υπηρεσιών, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχονται αντί αμοιβής, κατά την έννοια του άρθρου 57 της ΣΛΕΕ και σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπηρεσία δεν πρέπει κατ' ανάγκη να αμείβεται από αυτούς στους οποίους αυτή παρέχεται και μπορεί να αμείβεται υπό μορφή έμμεσης πληρωμής χωρίς απαραίτητως να εμπλέκεται ο αποδέκτης της υπηρεσίας·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπηρεσίες στους τομείς των μέσων μαζικής ενημέρωσης, της διαφήμισης και της εκπαίδευσης, καθώς και οι υπηρεσίες που προβλέπονται στο πλαίσιο του ιδιωτικού τομέα, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, τα κράτη μέλη διαθέτουν νομοθετική αρμοδιότητα για να διασφαλίζουν την ισότιμη μεταχείριση γυναικών και ανδρών σε άλλους τομείς και λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η εθνική νομοθεσία περιλαμβάνει αυστηρότερες σε σχέση με την οδηγία διατάξεις, ρυθμίζοντας το ζήτημα της διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών στα μέσα ενημέρωσης, στη διαφήμιση και την εκπαίδευση·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο και των 28 κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής, ο εντατικός διάλογος για την επαρκή εφαρμογή της οδηγίας συνεχιζόταν ακόμη το 2015 σε έξι κράτη μέλη·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην απόφασή του στην υπόθεση Test-Achats, το ΔΕΕ απεφάνθη ότι το άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας έρχεται σε αντίθεση με την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω διάταξη θεωρήθηκε άκυρη με ισχύ από 21ης Δεκεμβρίου 2012, με αποτέλεσμα να καταστούν υποχρεωτικά τα ασφάλιστρα και οι παροχές ανεξαρτήτως φύλου σε όλα τα κράτη μέλη·

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι στους κυριότερους προβληματικούς τομείς όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας συγκαταλέγονται η υπερβολικά περιοριστική ερμηνεία της έννοιας των αγαθών και υπηρεσιών, οι ευρείες και ενίοτε ασαφείς αιτιολογήσεις της άνισης μεταχείρισης βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 5, καθώς και η ανεπαρκής προστασία των γυναικών λόγω μητρότητας και εγκυμοσύνης·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών έχουν διευρυνθεί και το γεγονός αυτό δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από τις πολιτικές λιτότητας που οδηγούν σε εκπτώχευση, χαμηλούς μισθούς και ανασφαλείς και απορρυθμισμένες συνθήκες εργασίας·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διακρίσεις που επηρεάζουν την πρόσβαση των γυναικών σε αγαθά και υπηρεσίες επιτείνονται όσον αφορά τη βασική τους ικανότητα αγοράς και επιλογής, ως αποτέλεσμα της διαφορετικής αντιμετώπισης σε επίπεδο πρόσβασης σε ποιοτική απασχόληση και σε αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να συμβαδίζει με την προστασία άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, όπως η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των συναλλαγών που διεξάγονται στο πλαίσιο αυτό, καθώς και της θρησκευτικής ελευθερίας·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόταση οδηγίας για την ίση μεταχείριση που υποβλήθηκε το 2008 θα επεκτείνει την προστασία κατά των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας, αναπηρίας και γενετήσιου προσανατολισμού εκτός από την αγορά εργασίας στην κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης, των κοινωνικών παροχών, της εκπαίδευσης και της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες και της παροχής αυτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μέχρι σήμερα, το Συμβούλιο δεν έχει καθορίσει τη θέση του στην εν λόγω πρόταση οδηγίας·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ευρωπαϊκή ατζέντα για μια συνεργατική οικονομία» αποτελεί μεν κατάλληλη αφετηρία για την αποτελεσματική προώθηση και ρύθμιση του συγκεκριμένου τομέα, είναι ωστόσο αναγκαίο να ενσωματωθεί η προοπτική της ισότητας των φύλων και να αποτυπωθούν οι διατάξεις της οδηγίας σε εκτενέστερες αναλύσεις και συστάσεις στον εν λόγω τομέα·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων της οδηγίας βασίζεται στην αποδοτική και συνεπή ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων σε όλους τους συναφείς τομείς στους οποίους εφαρμόζεται·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έργο του Ευρωπαϊκού Δικτύου των Φορέων Ισότητας είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ίσης μεταχείρισης καθώς και για τον συντονισμό της συνεργασίας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ εθνικών φορέων ισότητας σε όλη την ΕΕ·

Γενικές εκτιμήσεις

1. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η εφαρμογή της οδηγίας δεν είναι ομοιόμορφη και παρουσιάζει αποκλίσεις στα κράτη μέλη και ότι, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στον συγκεκριμένο τομέα, εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις και

κενά στην εφαρμογή της οδηγίας που πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα σε ορισμένα κράτη μέλη και σε συγκεκριμένους τομείς· καλεί την Επιτροπή να δώσει στο πλαίσιο του διαλόγου της με τα κράτη μέλη προτεραιότητα στη συμπλήρωση όλων των εναπομενόντων κενών στην εφαρμογή· τονίζει ότι τα κράτη μέλη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών της ΕΕ και υποστηρίζει ότι απαιτείται ενδεχομένως μεγαλύτερη υποστήριξη από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές καθώς και συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών σε συνδυασμό με την παροχή καθοδήγησης από τα κράτη μέλη προς τις επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί πλήρης εφαρμογή της οδηγίας·

2. επισημαίνει ότι η Επιτροπή έχει υποβάλει την έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/EK με μεγάλη καθυστέρηση ύστερα από την πρώτη έκθεσή της το 2009·
3. τονίζει ότι, μολονότι η Επιτροπή αναφέρει στην έκθεσή της ότι δεν έχουν επισημανθεί ιδιαίτερες δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή διαφόρων διατάξεων της οδηγίας, η διαπίστωση αυτή βασίζεται σε εξαιρετικά μικρό αριθμό καταγεγραμμένων περιπτώσεων διακρίσεων, και ότι, συνολικά, ο αριθμός των διαθέσιμων πληροφοριών είναι πολύ περιορισμένος και ότι η συγκέντρωση στοιχείων στον εν λόγω τομέα παρουσιάζει μείζονες αποκλίσεις σε επίπεδο κρατών μελών·
4. υπογραμμίζει ότι μία από τις προκλήσεις που απαντώνται στα κράτη μέλη συνίσταται στο γεγονός ότι οι φορείς χάραξης πολιτικής, οι πάροχοι υπηρεσιών, καθώς και οι ίδιοι οι πολίτες έχουν περιορισμένη γνώση αναφορικά με τα δικαιώματα και τα μέτρα προστασίας τους που κατοχυρώνονται στην οδηγία· τονίζει ότι η έλλειψη γνώσεων και ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την οδηγία και τις διατάξεις της μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του αριθμού των προσφυγών για διακρίσεις λόγω φύλου· καλεί τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τους ενδιαφερόμενους φορείς να παράσχουν περισσότερη ενημέρωση, ενδεχομένως σε συνεργασία με τις ενώσεις προστασίας των καταναλωτών, σχετικά με τις διατάξεις της οδηγίας, προκειμένου να εξάρουν τη σημασία που αποδίδεται στην ίση μεταχείριση στον τομέα της παροχής αγαθών και υπηρεσιών·
5. επισημαίνει ότι μόνο ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναφέρει στην έκθεσή τους την ύπαρξη ειδικών διατάξεων σχετικά με θετικές δράσεις· καλεί τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν και να προωθήσουν καλύτερα τις διατάξεις σχετικά με θετικές δράσεις, οι οποίες βασίζονται σε θεμιτό σκοπό και έχουν σκοπό να αποτρέψουν ή να αντισταθμίσουν τις ανισότητες λόγω φύλου, όπως προβλέπεται στην οδηγία·

Ασφαλιστικός, τραπεζικός και χρηματοπιστωτικός τομέας

6. εκφράζει την ικανοποίησή του για την εφαρμογή της απόφασης Test-Achats στις εθνικές νομοθεσίες από τα κράτη μέλη, καθώς και για το γεγονός ότι η εθνική νομοθεσία τροποποιήθηκε με νομικά δεσμευτικό τρόπο· επισημαίνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις ως προς τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με την απόφαση, για παράδειγμα στο πεδίο των συστημάτων ασφάλισης υγείας και σε συνάρτηση με την πλήρη εξάλειψη των διακρίσεων λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας·
7. τονίζει την αντισταθμιστική επίδραση που είχε στις συντάξεις η απόφαση αυτή, βάσει της οποίας απαγορεύεται η χρήση αναλογιστικών δεδομένων με βάση το φύλο στις

ασφαλιστικές συμβάσεις και καθίστανται υποχρεωτικά τα ασφάλιστρα και οι παροχές ανεξαρτήτως φύλου στα συστήματα ιδιωτικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων· επισημαίνει ότι, ενώ η εν λόγω απόφαση ισχύει μόνο για τα ιδιωτικά συστήματα, η εφαρμογή του κανόνα περί καθορισμού ασφαλιστρών και παροχών ανεξαρτήτως φύλου αποτελεί ορθή πρακτική όσον αφορά τη μείωση του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων· επιδοκιμάζει την απόφαση ορισμένων κρατών μελών να διευρύνουν το περιεχόμενο της διάταξης αυτής, επεκτείνοντας τη διάταξη που δεν συνδέεται με το φύλο σε άλλα είδη ασφάλισης και συντάξεων, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων επαγγελματικής σύνταξης, προκειμένου να διασφαλίζεται ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στους εν λόγω τομείς· προτρέπει και άλλα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ακολουθήσουν, κατά περίπτωση, το παράδειγμα αυτό·

8. θεωρεί ότι η διασφάλιση της ορθής και πλήρους εφαρμογής της απόφασης είναι μείζονος σημασίας· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί, μέσω της εκπόνησης περιοδικών εκθέσεων, τη συμμόρφωση με τις εν λόγω διατάξεις στα κράτη μέλη, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η αντιμετώπιση τυχόν κενών·
9. τονίζει ότι η οδηγία απαγορεύει ρητώς την επίκληση της εγκυμοσύνης και της μητρότητας προκειμένου να υπολογιστούν με διαφορετικό τρόπο τα ασφάλιστρα για τους σκοπούς της ασφάλισης και των συναφών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· καλεί τα κράτη μέλη να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες και να μεριμνήσουν για μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων και της ευζωίας των εγκύων στον συγκεκριμένο τομέα, να τις προστατεύσουν έναντι υπερβολικών δαπανών εγκυμοσύνης, δεδομένου ότι οι έγκυες δεν πρέπει να υπόκεινται σε μεγαλύτερες δαπάνες αποκλειστικά λόγω της εγκυμοσύνης τους, καθώς και να ευαισθητοποιήσουν τους παρόχους υπηρεσιών σχετικά με την ειδική προστασία που προβλέπεται για τις εγκύους· τονίζει, ειδικότερα, ότι πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι μεταβατικές περίοδοι που περιλαμβάνονται στα διάφορα είδη ασφάλισης, και ιδίως στην ασφάλιση ασθενείας, δεν θίγουν τα δικαιώματα των εγκύων να απολαμβάνουν ίση μεταχείριση καθ' όλη τη διάρκεια της εγκυμοσύνης·
10. επισημαίνει ότι στο δικαίωμα να μην υπόκειται ένα άτομο σε διακριτική μεταχείριση λόγω φύλου μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η διάκριση λόγω του επανακαθορισμού του φύλου ενός ατόμου¹, και καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε οι γυναίκες και οι άντρες να προστατεύονται από διακρίσεις για τους λόγους αυτούς· τονίζει ότι η οδηγία παρέχει προστασία προς αυτή την κατεύθυνση και τα κράτη μέλη μπορούν να πραγματοποιήσουν στο εθνικό δίκαιο περαιτέρω εξειδίκευση· τονίζει στη συνάρτηση αυτή ότι 13 κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη θεσπίσει άμεσες νομοθετικές διατάξεις για την προστασία των διεμφυλικών που εξακολουθούν να βιώνουν διακριτική μεταχείριση κατά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και κατά την παροχή αυτών και υπογραμμίζει ότι η θέσπιση σχετικών διατάξεων μπορεί να συμβάλει σε πληρέστερη ενημέρωση όσον αφορά την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης· καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο των μελλοντικών εκθέσεων για την εφαρμογή της οδηγίας, να παρακολουθεί τις διακρίσεις για τους λόγους αυτούς·

---

¹ Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, προσθήκη στο αποτέλεσμα της διαδικασίας σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών.

11. αποδοκιμάζει τις συνεχιζόμενες πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης εις βάρος γυναικών καθώς και τις ανάλογες πρακτικές που σχετίζονται με την εγκυμοσύνη, τα σχέδια για εγκυμοσύνη και την μητρότητα όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες παρεχόμενες από τον ασφαλιστικό και τραπεζικό κλάδο·
12. επισημαίνει ότι οι μεγαλύτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες κατά την πρόσβαση στη χρηματοδότηση ενδέχεται να συνδέονται εν μέρει με τη δυσχέρεια να παρουσιάσουν επαρκές ιστορικό φερεγγυότητας και διοικητική πείρα· καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τον χρηματοπιστωτικό τομέα προκειμένου να διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση των ελεύθερων επαγγελματιών και των ΜΜΕ σε κεφάλαια· καλεί επίσης τα κράτη μέλη να διερευνήσουν τις δυνατότητες ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας του φύλου στις οικείες δομές κατάρτισης εκθέσεων σχετικά με τη χορήγηση δανείων, στη δημιουργία προσαρμοσμένων προφίλ κινδύνου, επενδυτικών εντολών και δομών προσωπικού, καθώς και στα χρηματοπιστωτικά προϊόντα· καλεί την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη προκειμένου να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα με πρακτικά παραδείγματα για να εξασφαλιστεί ότι τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες μπορούν να επικαλούνται πλήρως και επαρκώς την οδηγία ως αποτελεσματικό μέσο προστασίας των δικαιωμάτων τους για ίση μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση σε όλα τα αγαθά και όλες τις υπηρεσίες·
13. ζητεί μια ολιστική προσέγγιση όσον αφορά την επιχειρηματικότητα των γυναικών, η οποία να αποσκοπεί στην ενθάρρυνση και τη στήριξη των γυναικών ώστε να σταδιοδρομούν στην επιχειρηματικότητα, διευκολύνοντας την προσέγγιση στη χρηματοδότηση και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και δημιουργώντας ένα περιβάλλον που θα επιτρέπει στις γυναίκες να αξιοποιούν το δυναμικό τους και να γίνουν επιτυχημένες επιχειρηματίες, ώστε να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων καλύτερος συνδυασμός επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και εξατομικευμένη κατάρτιση·

Τομέας μεταφορών και δημόσιοι χώροι

14. επισημαίνει ότι, παρά το γεγονός ότι η απαγόρευση της παρενόχλησης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης και της παρενόχλησης λόγω φύλου, έχει κατοχυρωθεί στην εθνική νομοθεσία, οι γυναίκες, τα διεμφυλικά και τα μεσοφυλικά άτομα εξακολουθούν σε συστηματική και συχνή βάση να βρίσκονται αντιμέτωπα με διάφορες μορφές κακομεταχείρισης στα μέσα μεταφοράς σε συστηματική και συχνή βάση και ότι είναι επιτακτική η ανάγκη να ενισχυθούν τα προληπτικά μέτρα κατά της παρενόχλησης, όπως η ευαισθητοποίηση των παρόχων υπηρεσιών στο ζήτημα αυτό·
15. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον εν λόγω τομέα· ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στα προληπτικά μέτρα που συνάδουν με την αρχή της ισότητας μεταξύ των γυναικών και των ανδρών, όπως συνιστάται, για παράδειγμα, στη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών καθώς και της ενδοοικογενειακής βίας (σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), και τα οποία δεν περιορίζουν τις ελευθερίες των γυναικών, καθώς και να υπάρξει πρωτίστως εστίαση στην αντιμετώπιση των δυνητικών δραστών και όχι στην αλλαγή συμπεριφοράς των

γυναικών ως δυνατικών θυμάτων· επισημαίνει ότι η σύμβαση της Κωνσταντινούπολης ορίζει ότι «η ύπαρξη νόμιμης και πραγματικής ισότητας ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες αποτελεί βασικό στοιχείο για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών», και καλεί ως εκ τούτου τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ακολουθήσουν αυτήν την ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτική τους για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των διατάξεων κατά της παρενόχλησης που προβλέπονται στην οδηγία· καλεί τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη επικυρώσει την σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, καθώς και την Επιτροπή και το Συμβούλιο να επιταχύνουν τη διαδικασία προσχώρησης της ΕΕ στη σύμβαση αυτή·

16. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι οι γονείς και τα άτομα που ασχολούνται με τη φροντίδα μικρών παιδιών εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν φυσικούς φραγμούς πρόσβασης και άλλα εμπόδια, όπως έλλειψη χώρων περιποίησης βρεφών στις εγκαταστάσεις των παρόχων υπηρεσιών· τονίζει την ανάγκη να διασφαλίζονται τα δικαιώματα τόσο των μητέρων όσο και των πατέρων ώστε να απολαμβάνουν ίσες ευκαιρίες όταν συνοδεύουν τα παιδιά τους στις εγκαταστάσεις των παρόχων υπηρεσιών· τονίζει ότι η ίση μεταχείριση τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών, ως γονέων και φροντιστών μικρών παιδιών κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες και τη χρήση αυτών, είναι καίριας σημασίας για την ισότητα των φύλων εν γένει καθώς προωθεί την ισότιμη και κοινή ευθύνη για τη φροντίδα των παιδιών από γυναίκες και άνδρες· καλεί συνεπώς τα κράτη μέλη να ευαισθητοποιήσουν τους παρόχους υπηρεσιών σχετικά με την ανάγκη να διαθέτουν ίσες και ασφαλείς υποδομές και για τους δύο γονείς στις εγκαταστάσεις τους·
17. επισημαίνει εξάλλου, ότι για τους παρόχους υπηρεσιών φροντίδας που είναι κυρίως γυναίκες, υφίστανται ειδικές απαιτήσεις πρόσβασης και προτρέπει συνεπώς την Επιτροπή να εξετάσει όλα τα εμπόδια και τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες ως οι κύριοι χρήστες των δημοσίων μέσων μεταφοράς και οι πάροχοι υπηρεσιών φροντίδας εν γένει, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της πέμπτης διάσκεψης σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στις μεταφορές, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι το 2014· υπογραμμίζει ότι, παρά την έρευνα που έχει διεξαχθεί στον τομέα αυτό, η προσοχή που έχει δοθεί στην ανάπτυξη ειδικών για το φύλο πολιτικών στον τομέα των μεταφορών είναι περιορισμένη· επισημαίνει ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα πρώτα στάδια του σχεδιασμού και της διάρθρωσης των μέσων μεταφοράς και άλλων δημόσιων χώρων καθώς και η διενέργεια τακτικών εκτιμήσεων αντικτύπου ανάλογα με το φύλο αποτελεί μια καλή και οικονομικά αποδοτική πρακτική για την εξάλειψη των φυσικών φραγμών που υπονομεύουν την ισότιμη πρόσβαση των γονέων και των ατόμων που ασχολούνται με τη φροντίδα μικρών παιδιών·
18. επισημαίνει ότι εξακολουθεί να υφίσταται σε όλα τα κράτη μέλη άνιση μεταχείριση των γυναικών λόγω μητρότητας ή εγκυμοσύνης, συμπεριλαμβανομένου του θηλασμού στις εγκαταστάσεις παρόχων υπηρεσιών· φρονεί ότι η προστασία των γυναικών λόγω μητρότητας και εγκυμοσύνης, συμπεριλαμβανομένου του θηλασμού, όπως κατοχυρώνεται με την οδηγία, πρέπει να ενισχυθεί και να εφαρμοστεί πλήρως σε επίπεδο κρατών μελών· θεωρεί ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πρέπει να συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες αρχές της οδηγίας και τις εθνικές διατάξεις για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας·
19. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε τα οχήματα των δημόσιων

συγκοινωνιών και οι αντίστοιχες υποδομές να είναι εξίσου προσβάσιμα σε γυναίκες και άντρες, και προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους, όχι μόνο ως τελικών χρηστών και επιβατών αλλά και ως εργαζομένων στον κλάδο αυτό·

20. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τους κανόνες των αεροπορικών εταιρειών σχετικά με την επιβίβαση εγκύων γυναικών σε πτήσεις και την παροχή βοήθειας προς αυτές κατά τη διάρκεια των πτήσεων και να λάβει μέτρα προκειμένου οι αεροπορικές εταιρείες να διασφαλίσουν μια εναρμονισμένη προσέγγιση στο ζήτημα αυτό·
21. καλεί το Συμβούλιο, σε συνάρτηση με τον κανονισμό για τα δικαιώματα των επιβατών, να υιοθετήσει τη θέση του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με την οποία οι φορείς παροχής υπηρεσιών αερολιμένων θα πρέπει να επιστρέφουν στους επιβάτες τα βρεφικά αμαξίδια αμέσως μετά την αποβίβαση, ή να τους παρέχουν εναλλακτικά μέσα μεταφοράς, ούτως ώστε να μην είναι οι επιβάτες αναγκασμένοι να μεταφέρουν στα χέρια τα παιδιά τους μέσα στο αεροδρόμιο μέχρι να φθάσουν στην αίθουσα παραλαβής αποσκευών·
22. θεωρεί ότι η παροχή ενός δικτύου υπηρεσιών στήριξης της μητρότητας, ιδίως υπό μορφήν βρεφονηπιακών σταθμών και υπηρεσιών προσχολικής και μετασχολικής μέριμνας, είναι απολύτως αναγκαία και θα συμβάλει στην αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες· θεωρεί ότι το εν λόγω δίκτυο πρέπει να συνιστά δημόσια προσφορά που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του πληθυσμού·
23. επισημαίνει ότι εξακολουθούν να διαπιστώνονται περιπτώσεις διακριτικής και άνισης μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε ιατρικά προϊόντα και ιατρικές υπηρεσίες, γεγονός που καθιστά αναγκαία την ενίσχυση της πρόσβασης σε δωρεάν και υψηλής ποιότητας δημόσιες υπηρεσίες υγείας·

Συνεργατική οικονομία

24. τονίζει τους νέους δυνατούς τομείς εφαρμογής της οδηγίας, ως αποτέλεσμα ιδίως της ψηφιοποίησης ορισμένων υπηρεσιών και τομέων καθώς και της διάδοσης συνεργατικών μορφών παροχής υπηρεσιών που έχουν αλλάξει την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι η οδηγία εξακολουθεί να εφαρμόζεται στον ψηφιακό κόσμο· επισημαίνει ότι, η πρόσφατη δημοσίευση μιας ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Ευρωπαϊκή ατζέντα για μια συνεργατική οικονομία» πρέπει να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα για την αποτελεσματική προώθηση και ρύθμιση του τομέα, και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να ενσωματώσει σε περαιτέρω στάδια την αρχή της διάστασης του φύλου και να υλοποιεί τις ρυθμίσεις της οδηγίας, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών και να αποτρέπεται η παρενόχληση στις υπηρεσίες που προσφέρονται στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας καθώς και να εξασφαλίζεται η δέουσα προστασία·
25. επισημαίνει ότι η παρενόχληση αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για την ισότητα των φύλων στον τομέα των υπηρεσιών της συνεργατικής οικονομίας· τονίζει ότι ενώ η πολιτική «μηδενικής ανοχής» έναντι της παρενόχλησης, την οποία έχουν υιοθετήσει πολλές πλατφόρμες, αποτελεί ορθή πρακτική που χρήζει περαιτέρω ενίσχυσης στον τομέα αυτό, είναι αναγκαίο να δοθεί στις σχετικές πλατφόρμες προτεραιότητα στην πρόληψη της παρενόχλησης και να εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας σαφών διαδικασιών για την αναφορά περιπτώσεων κακοποίησης από τους χρήστες· τονίζει την

ανάγκη να αποσαφηνιστούν οι διατάξεις για την ευθύνη των παρόχων αγαθών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων παρενόχλησης από τρίτους, και να συνδεθούν οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες βάσει της οδηγίας·

26. εκτιμά ότι οι προσφερόμενες υπηρεσίες στον τομέα της συνεργατικής οικονομίας που είναι διαθέσιμες στο κοινό και παρέχονται για κερδοσκοπικούς σκοπούς εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και θα πρέπει, συνεπώς, να είναι συμβατές με την αρχή της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών·
27. επισημαίνει στη συνάρτηση αυτή ότι, στον ψηφιακό κόσμο, το «κέρδος» δεν σημαίνει απαραίτητα χρήμα, και ότι τα δεδομένα χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο ως αντιπαροχή για αγαθά και υπηρεσίες·
28. ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθεί στις μελλοντικές εκθέσεις της για την εφαρμογή της οδηγίας την αρχή της ισότητας των φύλων στον τομέα της συνεργατικής οικονομίας και να εκδώσει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό ορθών πρακτικών που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών στον τομέα των υπηρεσιών που προσφέρονται στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας·

Διαφορετική μεταχείριση

29. τονίζει ότι η εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 5 έχει αποδειχθεί μείζων πρόκληση στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας, καθόσον αποτελεί τον λόγο για τον οποίο οι φορείς ισότητας των κρατών μελών λαμβάνουν τον μεγαλύτερο αριθμό καταγγελιών, οι οποίες αφορούν κυρίως τον τομέα του ελεύθερου χρόνου και της ψυχαγωγίας·
30. υπογραμμίζει ότι, παρά την ασάφεια που περιβάλλει την εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 5, πρωταρχικός σκοπός της εν λόγω εξαίρεσης είναι η δημιουργία ευκαιριών για την περαιτέρω ενίσχυση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών στον τομέα της παροχής αγαθών και υπηρεσιών·
31. διαπιστώνει ότι υπάρχουν διαφορετικές πρακτικές, π.χ. σε περιπτώσεις στις οποίες προσφέρονται υπηρεσίες σε άτομα μόνο του ενός φύλου ή σε περιπτώσεις εφαρμογής διαφορετικής χρέωσης για τις ίδιες υπηρεσίες· επισημαίνει ότι η εφαρμογή διαφορετικής μεταχείρισης θα πρέπει να αξιολογείται σε εξατομικευμένη βάση, ούτως ώστε να κρίνεται κατά πόσον αυτό δικαιολογείται από ένα θεμιτό σκοπό, σύμφωνα με την οδηγία·
32. προτρέπει τους φορείς ισότητας και τις οργανώσεις προστασίας καταναλωτών να παράσχουν πληρέστερη ενημέρωση τόσο στους παρόχους υπηρεσιών όσον αφορά τα όρια και τις προϋποθέσεις της διαφορετικής μεταχείρισης όσο και στους χρήστες των υπηρεσιών σχετικά με τα δικαιώματα ίσης μεταχείρισης, καθώς συχνά αναφέρεται ότι οι χρήστες δεν γνωρίζουν τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της παροχής αγαθών και υπηρεσιών·
33. θεωρεί ότι η σχετική έλλειψη θετικής δράσης βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 5 στα κράτη μέλη συνιστά κενό στην εφαρμογή της οδηγίας· ζητά να δοθεί ώθηση σε μορφές θετικής δράσης για θεμιτό σκοπό, στις οποίες υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της προνομιακής μεταχείρισης και των μειονεκτημάτων που πρέπει να αποτραπούν ή να

εξαλειφθούν, όπως για παράδειγμα η προστασία των θυμάτων σεξουαλικής βίας σε καταλύματα προσιτά μόνο σε άτομα του ενός φύλου·

34. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς το Συμβούλιο να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε η πρόταση οδηγίας για την ίση μεταχείριση να εγκριθεί χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, διασφαλίζοντας έτσι ολοκληρωμένη και ισότιμη προστασία έναντι των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού·

Συστάσεις για την ενίσχυση της εφαρμογής της οδηγίας

35. καλεί την Επιτροπή να δώσει, με συγκεκριμένα μέτρα, προτεραιότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο ορισμένων κρατών μελών και να τους παράσχει στήριξη για την εφαρμογή της οδηγίας με πιο ομοιόμορφο τρόπο·
36. τονίζει ότι αν και οι φορείς ισότητας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ελέγχοντας και μεριμνώντας ώστε να ασκούνται πλήρως σε εθνικό επίπεδο τα δικαιώματα που απορρέουν από την οδηγία, οι αρμοδιότητες που τους έχουν χορηγηθεί σε σχέση με την πρόσβαση σε αγαθά και την παροχή αυτών και η αποτελεσματικότητά τους για την εκπλήρωση των τεθέντων στόχων δεν έχουν ομοιόμορφο χαρακτήρα· ζητεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν επαρκείς αρμοδιότητες και ανεξαρτησία, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας και του εθνικού δικαίου καθώς και κατάλληλους πόρους για τους εθνικούς φορείς ισότητας προκειμένου να είναι σε θέση να εκπληρώσουν τα κύρια καθήκοντά τους στα οποία περιλαμβάνονται η παροχή ανεξάρτητης βοήθειας στα θύματα διακρίσεων που υποβάλλουν καταγγελίες, η διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών σχετικά με τις διακρίσεις, η δημοσίευση ανεξάρτητων εκθέσεων και συστάσεων, η πληρέστερη ενημέρωση σχετικά με την οδηγία και η αμφισβήτηση των στερεοτύπων που αφορούν τους ρόλους των φύλων κατά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών· τονίζει ότι οι εθνικοί φορείς ισότητας πρέπει να υποστηρίζονται επαρκώς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους όσον αφορά την προώθηση, την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης με ανεξάρτητο και αποτελεσματικό τρόπο·
37. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τη συνεργασία με τους φορείς ισότητας και να παρακολουθεί αν οι διατάξεις που αφορούν τα καθήκοντά τους εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη καθώς και να παρέχει στήριξη για τον συστηματικό προσδιορισμό των κυριότερων προκλήσεων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών· καλεί την Επιτροπή να καταγράψει τις βέλτιστες πρακτικές και να τις διαδώσει στα κράτη μέλη, καθώς και να παράσχει τους αναγκαίους πόρους για την υποστήριξη θετικών δράσεων και τη διασφάλιση της καλύτερης εφαρμογής των αντίστοιχων διατάξεων σε εθνικό επίπεδο·
38. τονίζει ότι η πρόσβαση των θυμάτων διακρίσεων στη δικαιοσύνη θα μπορούσε να βελτιωθεί μέσω της ανάθεσης, σε ανεξάρτητους φορείς ισότητας, καθηκόντων παροχής βοήθειας, καθώς και δωρεάν νομικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εκπροσώπησης των ατόμων σε υποθέσεις εικαζόμενων διακρίσεων·
39. καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών υπηρεσιών υποβολής καταγγελιών και των σχετικών διαδικασιών στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας και να διασφαλίσει ότι έχουν θεσπιστεί διαφανείς και

αποτελεσματικοί μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών, σε συνδυασμό με αποτρεπτικές κυρώσεις·

40. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους φορείς ισότητας, ενδεχομένως σε συνεργασία με τις οργανώσεις προστασίας του καταναλωτή, να αυξήσουν την ενημέρωση των παρόχων υπηρεσιών και των χρηστών σχετικά με τις διατάξεις της οδηγίας προκειμένου να εφαρμοστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης στον συγκεκριμένο τομέα και να μειωθούν οι παραβιάσεις της οδηγίας που δεν καταγράφονται·
41. καλεί την Επιτροπή, ενόψει του γεγονότος ότι εξακολουθούν να υφίστανται κενά στην εφαρμογή της οδηγίας στην πράξη, να ζητήσει από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Νομικών Εμπειρογνομόνων να πραγματοποιήσει, σε συνεργασία με τους φορείς ισότητας, μια διεξοδική μελέτη, λαμβάνοντας υπόψη τις διατομεακές μορφές ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και τους πολλαπλούς λόγους διακριτικής μεταχείρισης, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός ενάλωτων κοινωνικών ομάδων, να συνεχίσει τις δραστηριότητές της ελέγχου και να στηρίζει και να παροτρύνει τα κράτη μέλη να συγκεντρώσουν και να παρέχουν δεδομένα προκειμένου να αναπτυχθεί το πλήρες δυναμικό της οδηγίας· καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη συλλογή πλήρων, συγκρίσιμων και ειδικών στοιχείων σχετικά με την παρενόχληση και τη σεξουαλική παρενόχληση στον τομέα της ίσης πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες προκειμένου να καταγραφούν οι διαφορετικοί λόγοι διάκρισης και συνιστά στη συνάρτηση αυτή μια στενή συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών· καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει μια δημόσια βάση δεδομένων που θα περιέχει τη σχετική νομοθεσία και νομολογία σε θέματα ίσης μεταχείρισης μεταξύ γυναικών και ανδρών με σκοπό να υπάρξει η πληρέστερη ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων στον τομέα αυτό·
42. τονίζει ότι ο τομέας της διαφήμισης συνδέεται με την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, δεδομένου ότι αυτά προσφέρονται κατά βάση στους καταναλωτές μέσω των διαφημίσεων· τονίζει τη σημασία που έχουν οι διαφημίσεις για τη δημιουργία, τη διατήρηση και την ανάπτυξη στερεοτύπων βάσει του φύλου και για την απεικόνιση των γυναικών με δυσμενή τρόπο· καλεί συνεπώς την Επιτροπή να αναθέσει τη διεξαγωγή μιας μελέτης σχετικά με την ισότητα των φύλων στις διαφημίσεις και να εξετάσει την ανάγκη και τις δυνατότητες να προωθηθεί η ισότιμη μεταχείριση των γυναικών και των ανδρών στον διαφημιστικό τομέα, καθώς και να προωθήσει τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα αυτό· επιδοκιμάζει τις εθνικές ρυθμίσεις και κατευθυντήριες γραμμές για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στα μέσα ενημέρωσης και καλεί τα κράτη μέλη να αυστηροποιήσουν τις διατάξεις αυτές όπου απαιτείται, προκειμένου να διασφαλίζεται ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών·
43. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τον διάλογο με τους σχετικούς φορείς, οι οποίοι έχουν έννομο συμφέρον να συμβάλλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών·
44. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να υιοθετήσουν ειδική ανά τομέα προσέγγιση όσον αφορά την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο πλαίσιο της ενίσχυσης της εφαρμογής της οδηγίας·
45. ζητεί από την Επιτροπή, κατά την παρακολούθηση και την υποστήριξη των κρατών μελών στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας, να συντονίσει καλύτερα τις απαιτήσεις

της οδηγίας με τις υπόλοιπες οδηγίες σχετικά με την ισότητα·

46. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Πρωταρχικός στόχος της οδηγίας 2004/113/EK¹ είναι η επέκταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών, όπως κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και σε άλλες συναφείς οδηγίες², πέρα από το πλαίσιο της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας, ούτως ώστε να συμπεριλαμβάνει τον τομέα της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα³, καθώς και η ενίσχυση της αρχής της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στους εν λόγω τομείς. Η οδηγία απαγορεύει τις άμεσες (άρθρο 2) και τις έμμεσες διακρίσεις (άρθρο 3) στους συναφείς τομείς παροχής αγαθών και υπηρεσιών, όπως, π.χ., ο τομέας των μεταφορών και ο ασφαλιστικός τομέας, συμπεριλαμβανομένης της λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης των γυναικών λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας (άρθρο 5 παράγραφος 3). Επιπλέον, η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση, καθώς και οι ενθάρρυνση για την άσκηση διακρίσεων, απαγορεύονται βάσει των διατάξεων της οδηγίας (άρθρο 4).

Μολονότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες δεν ορίζονται στην ίδια την οδηγία, γίνεται αναφορά στο άρθρο 57 της ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι οι υπηρεσίες «κατά κανόνα προσφέρονται αντί αμοιβής, εφόσον δεν διέπονται από τις διατάξεις τις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των προσώπων». Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΔΕΕ, «υπό τον όρο εμπορεύματα πρέπει να εννοηθούν τα αποτιμητά σε χρήμα προϊόντα που μπορούν να αποτελέσουν, ως τέτοια, αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών»⁴. Επιπλέον, η Επιτροπή διευκρινίζει στην έκθεσή της για την εφαρμογή της οδηγίας ότι μια υπηρεσία δεν πρέπει κατ' ανάγκη να αμειβεται από αυτούς στους οποίους παρέχεται. Οι μοναδικές περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η διαφορετική μεταχείριση δυνάμει της οδηγίας είναι οι περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να αιτιολογηθεί η επιδίωξη θεμιτού σκοπού, όπως οι εστίες διαμονής μόνο για γυναίκες που είναι θύματα βίας λόγω φύλου (άρθρο 4 παράγραφος 5). Η οδηγία δεν εφαρμόζεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τη διαφήμιση και την εκπαίδευση, ούτε σε θέματα απασχόλησης και επαγγελματικής δραστηριότητας που καλύπτονται από άλλες συναφείς νομοθετικές πράξεις. Το άρθρο 4 παράγραφος 3 αποκλείει επίσης τις υπηρεσίες που παρέχονται στον ιδιωτικό τομέα, σε στενότερο κύκλο ατόμων.

Στην έκθεσή της για την εφαρμογή της οδηγίας⁵, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα, βάσει των διαβουλεύσεών της με τα κράτη μέλη, τους εθνικούς φορείς ισότητας και το Equinet, καθώς και με άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών καθώς και άλλους εμπειρογνώμονες, ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει την οδηγία στην εθνική τους νομοθεσία. Παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί η εφαρμογή της απόφασης Test-Achats, η οποία συνιστούσε κατά την άποψη της Επιτροπής την κυριότερη πρόκληση για τα κράτη μέλη, εξακολουθούν να υφίστανται προβλήματα σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας. Μεταξύ των συνηθέστερων ζητημάτων συγκαταλέγονται η υπερβολικά

¹ Οδηγία 2004/113/EK (για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών).

² Όπως η οδηγία 2000/78/EK (για την ισότητα στην απασχόληση) ή η οδηγία 2006/54/EK (για την ίση αμοιβή και την ίση μεταχείριση).

³ Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS), E. Caracciolo di Torella και B. McLellal, Ερευνητική μελέτη σχετικά με την εφαρμογή στα

κράτη μέλη της οδηγίας 2004/113/EK για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, 2016.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1978, 7/78, Μέσα πληρωμής και κίνηση κεφαλαίων.

⁵ Επιτροπή, Έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/EK του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, 2015.

περιοριστική ερμηνεία της έννοιας των αγαθών και των υπηρεσιών, οι ευρείες και ενίοτε ασαφείς αιτιολογήσεις της άνισης μεταχείρισης βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 5, καθώς και η ανεπαρκής προστασία των γυναικών λόγω μητρότητας και εγκυμοσύνης.

Η εισηγήτρια προέβη περαιτέρω στον προσδιορισμό των σημαντικότερων κενών και προκλήσεων σε καθέναν από τους συναφείς τομείς και πρότεινε ειδικά προσαρμοσμένες συστάσεις για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου. Παρότι η οδηγία προσφέρει αξιόπιστα μέσα για τη διασφάλιση της αρχής της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων της οδηγίας εξαρτάται από την ευαισθητοποίηση των παρόχων υπηρεσιών και των χρηστών, καθώς και από τη συνεπή ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλους τους συναφείς τομείς στους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις.

Ασφαλιστικός τομέας

Η εισηγήτρια εκφράζει την ικανοποίησή της για την εφαρμογή της απόφασης του 2011 στην υπόθεση Test-Achats¹, βάσει της οποίας το κράτος μέλος υποχρεώθηκε να καταστήσει υποχρεωτικό τον καθορισμό ασφαλιστών και παροχών ανεξαρτήτως φύλου, στο εθνικό δίκαιο από την ευρεία πλειονότητα των κρατών μελών, καθώς και για το γεγονός ότι, σε όλες τις περιπτώσεις, η εθνική νομοθεσία τροποποιήθηκε με νομικά δεσμευτικό τρόπο. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται κενά σε ορισμένους τομείς, για παράδειγμα, στα συστήματα ασφάλισης υγείας και ταξιδιωτικής ασφάλισης, και απαιτούν περαιτέρω ανάλυση της μη συμμόρφωσης της εθνικής νομοθεσίας με την απόφαση. Επιπλέον, μολονότι η οδηγία ορίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, τα έξοδα εγκυμοσύνης και μητρότητας δεν οδηγούν σε διαφορές μεταξύ των ατομικών ασφαλιστών και παροχών, εξακολουθούν να διαπιστώνονται περιπτώσεις διαφορετικής μεταχείρισης λόγω εγκυμοσύνης. Κατά την άποψη της εισηγήτριας, η διασφάλιση της ορθής και πλήρους εφαρμογής της απόφασης σε όλα τα κράτη μέλη και τους αντίστοιχους τομείς είναι καίριας σημασίας και, για τον λόγο αυτό, η συμμόρφωση με την απόφαση στα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθείται στο πλαίσιο περιοδικών εκθέσεων της Επιτροπής και τυχόν κενά θα πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα.

Τομέας μεταφορών και δημόσιοι χώροι

Στον τομέα των δημόσιων μεταφορών διαπιστώνεται κατά κύριο λόγο το πρόβλημα της παρενόχλησης και ειδικότερα της σεξουαλικής παρενόχλησης, η οποία απαγορεύεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 3. Η παρενόχληση που υφίστανται οι γυναίκες στα μέσα μεταφοράς αποτελεί ευρέως διαδεδομένο πρόβλημα σε όλα τα κράτη μέλη και, όπως προκύπτει από μελέτες, 1 στις 6 γυναίκες² έχει βρεθεί αντιμέτωπη με ανεπιθύμητη σεξουαλική συμπεριφορά σε δρομολόγια τρένων. Κατά την άποψη της εισηγήτριας, τα μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη της βίας εις βάρος των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εκστρατειών, θα πρέπει να συνάδουν με τη γενικότερη αρχή της ισότητας των φύλων, όπως συνιστάται, για παράδειγμα, στη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Η εισηγήτρια επισημαίνει ότι τα μέτρα που περιορίζουν τις ελευθερίες των γυναικών, όπως τα βαγόνια που προορίζονται μόνο για γυναίκες, δεν είναι αποτελεσματικά σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα διότι δεν συνάδουν με την αρχή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών.

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Μαρτίου 2011, C-236/09, Test-Achats.

² Εφημερίδα The Telegraph, 2015, διαθέσιμη στη διεύθυνση:

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/11545643/100-per-cent-of-Frenchwomen-victimsof-sexual-harassment-on-public-transport.html>, καθώς και πρωτοβουλία Project Guardian, διαθέσιμη στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://www.btp.police.uk/advice_and_info/how_we_tackle_crime/project_guardian.aspx

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την προσβασιμότητα συνολικά στον τομέα των μεταφορών και των δημόσιων χώρων, εξακολουθούν να υφίστανται φυσικοί φραγμοί που δεν επιτρέπουν την ισότιμη πρόσβαση των γονέων και των ατόμων που ασχολούνται με τη φροντίδα μικρών παιδιών. Επιπροσθέτως, η έλλειψη χώρων περιποίησης βρεφών, η οποία κυριαρχεί ειδικότερα σε περιπτώσεις ανδρών που ασχολούνται με τη φροντίδα μικρών παιδιών, εξακολουθεί να είναι ευρύτατα διαδεδομένη τόσο στα μέσα μεταφοράς αυτά καθαυτά, όπως τα τρένα, όσο και στις εγκαταστάσεις των παρόχων υπηρεσιών. Μεγαλύτερες προσπάθειες στο επίπεδο των κρατών μελών πρέπει να καταβληθούν επίσης στο πλαίσιο της ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες για τις θηλάζουσες μητέρες που εξακολουθούν να βρίσκονται αντιμέτωπες με το πρόβλημα της άνισης μεταχείρισης. Η εισηγήτρια εκτιμά ότι η προώθηση των ίσων δικαιωμάτων αμφοτέρων των γονέων στην πρόσβαση σε υπηρεσίες, σε συνδυασμό με την αύξηση της ευαισθητοποίησης, είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της αρχής της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών στην καθημερινή ζωή.

Συνεργατική οικονομία

Η ταχεία ψηφιοποίηση σε διάφορους τομείς και η διάδοση συνεργατικών μορφών παροχής υπηρεσιών παρέχουν νέα πλαίσια για την εφαρμογή της οδηγίας. Η εισηγήτρια δεν περιορίζει τις συστάσεις της στο πλαίσιο των παραδοσιακών υπηρεσιών που ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο κατάρτισης της οδηγίας και επισημαίνει επιπλέον νέους τομείς εφαρμογής, ιδίως τον τομέα της συνεργατικής οικονομίας. Παρότι δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας στις υπηρεσίες που προσφέρονται στον τομέα της συνεργατικής οικονομίας, η εισηγήτρια φρονεί ότι οι προσφερόμενες υπηρεσίες που διαφημίζονται δημοσίως και παρέχονται για κερδοσκοπικούς σκοπούς θα πρέπει να συνάδουν με την αρχή της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών. Η εισηγήτρια επισημαίνει ότι, παρά τα σημαντικά οφέλη που προσφέρει η συνεργατική οικονομία τόσο στους παρόχους όσο και στους χρήστες, πρέπει να προσδιοριστούν ορισμένες προκλήσεις και ορθές πρακτικές με σκοπό τη διασφάλιση πλήρους προστασίας και πρόληψης περιπτώσεων παρενόχλησης λόγω φύλου. Κατά την άποψη της εισηγήτριας, η «Ευρωπαϊκή ατζέντα για μια συνεργατική οικονομία», που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα πρέπει να εντάξει στα περαιτέρω στάδιά της την αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις της οδηγίας, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών και να προλαμβάνεται αποτελεσματικά η παρενόχληση στις υπηρεσίες που προσφέρονται στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας.

Διαφορετική μεταχείριση

Η πλειονότητα των ζητημάτων που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι φορείς ισότητας στα κράτη μέλη, καθώς και ο μεγαλύτερος αριθμός των καταγγελιών που λαμβάνουν, διαλαμβάνουν κυρίως τη διαφορετική μεταχείριση στον τομέα της αναψυχής και της ψυχαγωγίας. Αφορούν ειδικότερα την αιτιολόγηση της άνισης μεταχείρισης βάσει της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 5, η οποία συνεπάγεται, για παράδειγμα, την εφαρμογή διαφορετικής τιμολόγησης, την άρνηση παροχής υπηρεσιών και τη διαφοροποίηση των προϋποθέσεων πρόσβασης μεταξύ γυναικών και ανδρών. Όπως αναφέρει και η ίδια η Επιτροπή, οι παρεκκλίσεις του άρθρου 4 παράγραφος 5 της οδηγίας αποτελούν πηγή ασάφειας και η νομολογία δεν συγκλίνει προς ενιαία κατεύθυνση ερμηνείας. Για τον λόγο αυτό, η εισηγήτρια εκτιμά ότι οι περιπτώσεις διαφορετικής μεταχείρισης θα πρέπει να αξιολογούνται βάσει κατά περίπτωση εξέτασης, ούτως ώστε να εξακριβώνεται κατά πόσον αιτιολογούνται από θεμιτό σκοπό. Η εισηγήτρια τονίζει ότι, παρά την ασάφεια γύρω από την εφαρμογή της, πρωταρχικός σκοπός της εν λόγω παρέκκλισης είναι η

δημιουργία ευκαιριών για την περαιτέρω ενίσχυση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών στον τομέα της παροχής αγαθών και υπηρεσιών. Η εισηγήτρια υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω προώθησης μορφών ανάληψης θετικής δράσης για θεμιτό σκοπό, στις οποίες υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ, αφενός, της προνομιακής μεταχείρισης και, αφετέρου, των μειονεκτημάτων που πρέπει να προληφθούν ή να εξαλειφθούν.

Ενίσχυση της εφαρμογής της οδηγίας

Κατά την άποψη της εισηγήτριας, οι φορείς ισότητας διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην παρακολούθηση και τη διασφάλιση της πλήρους άσκησης των δικαιωμάτων που απορρέουν από την οδηγία σε εθνικό επίπεδο. Μολονότι η έκθεση της Επιτροπής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει φορείς ισότητας, η αποτελεσματικότητά τους ως προς την εκπλήρωση των σχετικών στόχων συνήθως ποικίλλει. Για παράδειγμα, ορισμένοι φορείς ισότητας δεν είναι σε θέση να εκπροσωπούν ιδιώτες διά της δικαστικής οδού, που συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την ορθή προστασία των θυμάτων¹. Η εισηγήτρια ζητεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν επαρκείς αρμοδιότητες για τους φορείς ισότητας εν προκειμένω, και καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τη συνεργασία με τους φορείς ισότητας και να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη κατά τον συστηματικό προσδιορισμό των κυριότερων προκλήσεων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών στον

τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών, πρέπει να αντιμετωπιστούν τα κενά που εξακολουθούν να υφίστανται στην πρακτική εφαρμογή. Η εισηγήτρια εκτιμά ότι η ευαισθητοποίηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών και των χρηστών, καθώς και η κατάρτιση συστάσεων ανά τομέα για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, είναι καίριας σημασίας για την πρακτική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών στην καθημερινή πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών.

---

¹ Equinet (2014). Implementation of Directive 2004/113/EC, Gender equality in the access to goods and services: the role of equality bodies» (Εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ, ισότητα των φύλων στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες: ο ρόλος των φορέων ισότητας), 2014.

14.11.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (2016/2012(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Jens Nilsson

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. έχοντας υπόψη το άρθρο 10 και το άρθρο 19 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
2. λαμβάνει υπό σημείωση ότι η Επιτροπή υπέβαλε την έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/ΕΚ με μεγάλη καθυστέρηση ύστερα από την πρώτη εξέτασή της το 2009·
3. υπενθυμίζει ότι υπήρχαν ανάκαθεν μεγάλες διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πολιτική μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των συνηθειών μετακίνησης, της πρόσβασης στα μέσα μεταφοράς και της επιλογής των μέσων αυτών, της ασφάλειας, της προστασίας και της ανισότητας μεταξύ των φύλων στην απασχόληση στον τομέα των μεταφορών, ενθαρρύνει, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να εξετάσει όλα τα εμπόδια και τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες που ταξιδεύουν, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του πέμπτου συνεδρίου για τα προβλήματα των γυναικών στις μεταφορές, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι το 2014·
4. υπογραμμίζει ότι, ενώ η στρατηγική «Ορίζοντας 2020» για την περίοδο 2014 έως 2020 είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές προκλήσεις που απαιτούν καινοτόμες λύσεις, και ενώ πολλά από τα ζητήματα που προκύπτουν όσον αφορά την κινητικότητα των φύλων και τις συνθήκες μετακίνησης έχουν διερευνηθεί εκτενώς τα τελευταία έτη, περιορισμένη προσοχή έχει δοθεί στην κατάρτιση πολιτικών, προγραμμάτων και καθηκόντων που αφορούν το φύλο·
5. καλεί την Επιτροπή και τις ασφαλιστικές εταιρείες να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ

των φύλων όσον αφορά την τιμολόγηση της ασφάλειας αυτοκινήτου σε περίπτωση ατυχήματος, αλλά αντιθέτως να περιλαμβάνουν στις εκτιμήσεις τους τις επιδόσεις του ατόμου·

6. εκφράζει τη λύπη του για τη διακριτική μεταχείριση ανδρών και γυναικών που εξακολουθεί να επικρατεί στις ταξιδιωτικές ασφάλειες και ότι το γεγονός αυτό θέτει φραγμούς στην ισότιμη πρόσβαση στον τομέα του τουρισμού, ιδίως για τις εγκύους·
7. καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει εάν οι δραστηριότητες της ταχέως αναπτυσσόμενης συνεργατικής οικονομίας στους τομείς των μεταφορών και του τουρισμού συνιστούν προϊόντα και υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, και εάν, στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει ευθύνη για τους παρόχους υπηρεσιών και τις συναφείς διαδικτυακές πλατφόρμες·
8. ενθαρρύνει καινοτόμες έννοιες όπως «κινητικότητα της φροντίδας» και «ανάλυση προγραμματισμού ταξιδιού», οι οποίες στηρίζουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πιο δίκαιων και ευέλικτων υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών, αλλά και την αποτελεσματικότητα του πολεοδομικού σχεδιασμού· επιμένει ότι οι τακτικές και συστηματικές εκτιμήσεις επιπτώσεων ως προς το φύλο είναι απαραίτητες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ουδέτερων από άποψη φύλου μεταφορών σε όλα τα κράτη μέλη·
9. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να δημιουργήσει μια προσβάσιμη για το κοινό βάση δεδομένων σχετικά με τη νομοθεσία και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου κατά των διακρίσεων λόγω φύλου·
10. τονίζει το ρόλο κλειδί που διαδραματίζουν οι φορείς ισότητας όσον αφορά τη διασφάλιση της επιβολής της ισότητας των φύλων για όλους τους πολίτες της ΕΕ, και καλεί την Επιτροπή να συμβάλει στην εξασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας των φορέων αυτών σε όλα τα κράτη μέλη·
11. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εξοπλίσουν με επαρκείς πόρους, και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τους εθνικούς τους φορείς ισότητας ώστε να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες ενδίκων μέσων και το φάσμα των διαθέσιμων διαδικασιών διαβούλευσης για την τήρηση της οδηγίας σε εθνικό επίπεδο·
12. υπογραμμίζει τον ρόλο στον τομέα αυτό των τοπικών και περιφερειακών θεσμικών οργάνων ως φορέων παροχής υπηρεσιών, ρυθμιστών και παραγόντων της εποπτείας βασικών πτυχών των μεταφορών και του τουρισμού·
13. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με την οδηγία σε όλα τα κράτη μέλη και ενθαρρύνει τις αρμόδιες αρχές σε όλα τα επίπεδα να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία·
14. καλεί την Επιτροπή να συλλέξει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών προκειμένου να εξασφαλίσει καλύτερη εφαρμογή της οδηγίας, και να συνεχίσει τις προσπάθειες για την ενοποίηση των ορισμών και των εννοιών σε σχέση με το θέμα αυτό· επισημαίνει τον ρόλο και την αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) προκειμένου να εκπληρωθεί αυτός ο στόχος·

15. υπενθυμίζει ότι οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν μόλις το 22 % του εργατικού δυναμικού στον τομέα μεταφορών της ΕΕ, αντικατοπτρίζοντας το γεγονός ότι ο αριθμός των γυναικών σε τεχνικές και επιτελικές θέσεις εργασίας είναι ιδιαίτερα χαμηλός (λιγότερο από το 10%)· συνιστά, ως εκ τούτου, τη λήψη φιλόδοξων και διαρκών μέτρων προκειμένου ο τομέας των μεταφορών να γίνει πιο ελκυστικός για το μελλοντικό γυναικείο εργατικό δυναμικό·
16. υπενθυμίζει ότι η προώθηση της ίσης πρόσβασης των γυναικών σε δημόσια και ιδιωτικά αγαθά και υπηρεσίες πρέπει να βασίζεται στην αναγνώριση των διακριτών επιλογών, αναγκών και εμπειριών των γυναικών και των κοριτσιών και πρέπει επίσης να διασφαλίζεται χωρίς να υπονομεύονται τα θεμελιώδη τους δικαιώματα·
17. ζητεί από την Επιτροπή να εφαρμόσει στην πολιτική μεταφορών, και στους πόρους που διαχειρίζεται η ΓΔ MOVE, μια συνολική στρατηγική η οποία να προωθεί την ισότητα ανδρών και γυναικών, παρόμοια με εκείνη που ισχύει σήμερα για την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»·
18. επισημαίνει το γεγονός ότι ενώ από τις επίσημες στατιστικές έρευνες προκύπτει ότι οι ανάγκες κινητικότητας και οι συνθήκες μετακινήσεων γυναικών και ανδρών διαφέρουν σημαντικά, έχει δοθεί ελάχιστη προσοχή στο εν λόγω ζήτημα είτε στις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής είτε στις πολιτικές των περισσότερων κρατών μελών για τις δημόσιες συγκοινωνίες·
19. υπενθυμίζει ότι οι γυναίκες είναι οι βασικοί χρήστες των υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών στο σύνολο της ΕΕ· ζητεί από τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές να λάβουν ιδίως υπόψη τις ανάγκες κινητικότητας των γυναικών κατά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των οικείων υπηρεσιών δημόσιων συγκοινωνιών· καλεί την Ένωση να συμπεριλάβει δεόντως τη διάσταση του φύλου στη βασική προσέγγιση που θα ακολουθήσει στη νομοθεσία για τις μεταφορές στην ΕΕ·
20. θεωρεί ότι, για την προσφορά υπηρεσιών μεταφορών και τουρισμού απαλλαγμένων από διακρίσεις λόγω φύλου, απαιτείται από τους οικείους παρόχους υπηρεσιών να εφαρμόζουν συνολικές στρατηγικές που θα διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση για τους πελάτες και τους παρόχους, καθώς και για τους καταναλωτές·
21. τονίζει ότι ο θηλασμός σε δημόσιους χώρους καλύπτεται από την οδηγία και δεν θα πρέπει να επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα από παρόχους υπηρεσιών· επιδοκιμάζει την εθνική νομοθεσία που υποστηρίζει το δικαίωμα των γυναικών να θηλάζουν σε δημόσιους χώρους και επαναλαμβάνει τη σημασία αυτού του δικαιώματος για τον τομέα του τουρισμού· προτρέπει σθεναρά τα κράτη μέλη να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν πλήρως νομοθεσία για την πρόληψη των διακρίσεων σε βάρος του θηλασμού σε δημόσιους χώρους·
22. θεωρεί ότι η πρόβλεψη χώρων περιποίησης των μωρών δωρεάν σε όλες τις δημόσιες τουαλέτες θα μπορούσε να συμβάλει στην προώθηση των μεταφορών και του τουρισμού χωρίς αποκλεισμούς· θεωρεί επιπλέον ότι η πρόβλεψη τέτοιων χώρων δεν θα πρέπει να συνδέεται με συγκεκριμένο φύλο·
23. εκφράζει την απογοήτευσή του για τις κακές συνθήκες υγιεινής στις δημόσιες τουαλέτες και στις εγκαταστάσεις καταιωνισμού ύδατος (ντους)· καλεί την Επιτροπή να λάβει

πρακτικά μέτρα για την αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος, το οποίο εξακολουθεί να υφίσταται σε πολλά κράτη μέλη και θέτει εμπόδια στην ανάπτυξη του τουρισμού και των μεταφορών χωρίς αποκλεισμούς·

24. τονίζει ότι οι στάσεις και οι εγκαταστάσεις για ανάπαυση πρέπει να είναι προσβάσιμες και ασφαλείς για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου, καθώς με τον τρόπο αυτό προωθείται ο τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς και μπορεί να βελτιωθεί η ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στον τομέα των μεταφορών·
25. σημειώνει ότι τα άτομα που είναι υπεύθυνα για την παροχή φροντίδας σε άλλα μέλη της οικογένειας, συνήθως οι γυναίκες, πρέπει συχνά να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν δύσκολες μετακινήσεις με συγκεκριμένες απαιτήσεις όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, τη μεταφορά και την προσβασιμότητα·
26. επισημαίνει την ανάγκη να βελτιωθεί η προσβασιμότητα των υποδομών των δημόσιων μεταφορών και να αρθούν τα εμπόδια στα μεταφορικά μέσα, προκειμένου να καταστεί ευκολότερη η χρήση τους για τους γονείς που μετακινούνται με παιδιά· ζητεί συγκεκριμένα την λήψη μέτρων για να εξασφαλισθεί επαρκής προσβασιμότητα για παιδικά καρότσια στις δημόσιες μεταφορές·
27. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα οχήματα και οι υποδομές των δημόσιων συγκοινωνιών είναι εξίσου προσβάσιμα και προσαρμοσμένα για γυναίκες και άντρες, όχι μόνο για τους τελικούς χρήστες και τους επιβάτες αλλά και για τους επαγγελματίες του κλάδου·
28. ζητεί από την Επιτροπή, όταν προτείνει ή θεσπίζει νέες απαιτήσεις όσον αφορά τον σχεδιασμό των οχημάτων, των υπηρεσιών ή των υποδομών μεταφοράς, να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες ανδρών και γυναικών, καθώς και εκείνες των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα (συγκεκριμένα, τουαλέτες προσαρμοσμένες και στα δύο φύλα, οχήματα με εύκολη πρόσβαση για τις εγκύους, εγκαταστάσεις φροντίδας, χώρος για βρεφικά καρότσια κ.λπ.)·
29. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τους κανόνες των αεροπορικών εταιρειών σχετικά με την επιβίβαση εγκύων γυναικών σε πτήσεις, και την παροχή βοήθειας προς αυτές κατά τη διάρκεια των πτήσεων, και να λάβει μέτρα προκειμένου οι αεροπορικές εταιρείες να διασφαλίσουν μια εναρμονισμένη προσέγγιση ως προς το θέμα αυτό·
30. καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου σχετικά με τον κανονισμό για τα δικαιώματα των επιβατών όσον αφορά την υποχρέωση των φορέων παροχής υπηρεσιών αερολιμένων να επιστρέφουν στους επιβάτες τα βρεφικά καρότσια αμέσως μετά την αποβίβαση, ή να παρέχουν εναλλακτικά μέσα ούτως ώστε να απαλλάσσονται οι επιβάτες από την υποχρέωση να μεταφέρουν αγκαλιά τα παιδιά στο αεροδρόμιο μέχρι να φθάσουν στην περιοχή παραλαβής αποσκευών·
31. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για το γεγονός ότι περιπτώσεις λεκτικής και σωματικής βίας, συμπεριλαμβανόμενης της σεξουαλικής παρενόχλησης, παρατηρούνται τόσο στις δημόσιες συγκοινωνίες όσο και στις μισθωμένες μεταφορές, ακόμη και στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας·
32. τονίζει, ιδίως, ότι το άρθρο 4 παράγραφος 3, της οδηγίας 2004/113/EK σχετικά με τη

σεξουαλική παρενόχληση, που έχει ζωτική σημασία για τον τομέα των δημόσιων μεταφορών, δεν περιλαμβάνει σαφή ερμηνεία της ευθύνης των παρόχων αγαθών και υπηρεσιών στις περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται τρίτος που διαπράττει παρενόχληση και που δεν είναι ο πάροχος αγαθών ή υπηρεσιών·

33. ζητεί, ως εκ τούτου, από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να επιλύσουν επείγοντως τα ζητήματα της ευθύνης στις προαναφερθείσες περιστάσεις, και να παράσχουν καλύτερη ερμηνεία της οδηγίας 2004/113/EK για τα θύματα παρενόχλησης και τους παρόχους υπηρεσιών εξίσου·
34. υπενθυμίζει ότι η προώθηση ασφαλών δημόσιων χώρων και ασφαλών δημόσιων μετακινήσεων για όλους – κατά τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας, ιδίως για ευάλωτα άτομα και σε πιο απομονωμένες περιοχές και καταστάσεις – αποτελεί κοινή ευθύνη όλων των παραγόντων σε όλα τα επίπεδα·
35. τονίζει ότι τα θέματα ασφάλειας θα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον αστικό σχεδιασμό, διασφαλίζοντας για παράδειγμα την παροχή επαρκούς φωτισμού τη νύχτα σε στάσεις λεωφορείων και τραμ, καθώς και σε μονοπάτια από και προς τις στάσεις αυτές·
36. θεωρεί ότι τα διαχωρισμένα βαγόνια για γυναίκες δεν είναι ο σωστός τρόπος για την επίλυση του προβλήματος της σεξουαλικής παρενόχλησης στις δημόσιες συγκοινωνίες· καλεί τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη σεξουαλική παρενόχληση στις υπηρεσίες μεταφορών και τουρισμού μέσω ολοκληρωμένων πολιτικών, οι οποίες θα προβλέπουν επαρκή βαγόνια και συστήματα ειδοποίησης, αυξημένο προσωπικό φύλαξης, εκπαίδευση και επιβολή του νόμου·
37. ζητεί από τους φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφορών και τουρισμού να καταδικάζουν ρητά και να καταγγέλλουν τους δράστες σεξουαλικών επιθέσεων·
38. ενθαρρύνει την εμβάθυνση της νομικής συζήτησης σχετικά με την ευθύνη που έχουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών στο διαδίκτυο για την πρόληψη και καταστολή φαινομένων παρενόχλησης με τη χρήση μέσων εικονικής σχέσης και τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι εν λόγω πάροχοι για τη βελτίωση της πρόληψης και της καταστολής·
39. καταδικάζει κάθε περιορισμό όσον αφορά την πρόσβαση στις υπηρεσίες μεταφορών επιβατών που ταξιδεύουν με παιδιά·
40. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ευέλικτη προσέγγιση κατά τη ρύθμιση των απαιτήσεων ασφαλείας για τους επιβάτες των υπηρεσιών ταξί, ώστε να αποφεύγονται ιδίως οι διακρίσεις σε βάρος γυναικών και επιβατών που ταξιδεύουν με παιδιά.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

σχετικά με την έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/EK του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (2016/2012(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Jiří Maštálka

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών αποτελεί θεμελιώδη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ότι τόσο οι συνθήκες της ΕΕ όσο και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύουν κάθε διάκριση λόγω φύλου και απαιτούν η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, που αποτελεί μια από τις σημαντικότερες υποχρεώσεις της Ένωσης¹, να διασφαλίζεται σε όλους τους τομείς·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 2004/113/EK (στο εξής «η οδηγία») εκτείνει την προστασία κατά των διακρίσεων λόγω φύλου και αποσκοπεί στην καλύτερη ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων πέρα από τον παραδοσιακό τομέα της αγοράς εργασίας στον τομέα της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες και της παροχής τους, αλλά εξαιρεί ρητά τα μέσα ενημέρωσης, τη διαφήμιση και την δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική τους έννομη τάξη και τη θέσπιση των αναγκαίων διαδικασιών και οργάνων για την εφαρμογή της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει καταλήξει στο συμπέρασμα στην έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/EK² ότι, ενώ όλα τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό δίκαιο,

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 8 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΕΚ) «Σε όλες τις δράσεις της, η Ένωση επιδιώκει την εξάλειψη των ανισοτήτων και την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών».

² Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή – «Έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/113/EK για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (COM(2015)0190) final) - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0190>

προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή της·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματικότητα των οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας στην επίτευξη των στόχων τους ποικίλλει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 1ης Μαρτίου 2011 στην υπόθεση C-236/09¹, την επονομαζόμενη απόφαση στην υπόθεση *Test-Achats* (στο εξής «η απόφαση»), το Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 5 παράγραφος 2, της οδηγίας, σύμφωνα με το οποίο επιτρέπεται η διαφοροποιημένη χρήση αναλογιστικών παραγόντων με βάση το φύλο στις ιδιωτικές ασφαλιστικές συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας·
1. τονίζει ότι εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένες προκλήσεις και προβλήματα όσον αφορά την ουσιαστική και ενιαία εφαρμογή της οδηγίας, και ότι τα συνηθέστερα προβλήματα συνίστανται σε μια υπερβολικά περιοριστική ερμηνεία της έννοιας των αγαθών και υπηρεσιών, οι ευρείες και ενίοτε ασαφείς αιτιολογήσεις της άνισης μεταχείρισης βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 5, καθώς και η ανεπαρκής προστασία των γυναικών κατά την μητρότητα, το θηλασμό και την εγκυμοσύνη·
  2. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας είναι μάλλον περιορισμένο και δεν καλύπτει τα μέσα ενημέρωσης, τη διαφήμιση ή την δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση, αλλά περιλαμβάνει τις υπηρεσίες υγείας·²
  3. θεωρεί ότι υπάρχει έλλειψη ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού σχετικά με το περιεχόμενο και τις συνέπειες της οδηγίας, καθώς και μεταξύ των προστατευομένων προσώπων και των παρόχων αγαθών και υπηρεσιών σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, που οφείλεται τόσο στην έλλειψη στοιχείων όσο και στην έλλειψη νομολογίας· καλεί ως εκ τούτου την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους φορείς προώθησης της ισότητας να ευαισθητοποιήσουν περισσότερο το κοινό ως προς το περιεχόμενο και τις επιπτώσεις της οδηγίας·
  4. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει ή εφαρμόζουν την απόφαση, και επισημαίνει ότι ορισμένα εξ αυτών επέλεξαν να προχωρήσουν πέραν του πεδίου εφαρμογής της απόφασης, επεκτείνοντας τον ενιαίο κανόνα ανεξαρτήτως φύλου σε άλλου τύπου ασφαλίσεις και συντάξεις·
  5. χαιρετίζει την πρωτοβουλία αυτή και υπογραμμίζει την ανάγκη να παροτρυνθούν τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι οι οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας θα διαθέτουν επαρκή βαθμό ανεξαρτησίας και κατάλληλες εξουσίες· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εν λόγω οργανισμών με τον συστηματικό προσδιορισμό των βασικών ζητημάτων και την ανάπτυξη της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, προκειμένου να επιτευχθεί ομοιόμορφος βαθμός αποτελεσματικότητας όσον αφορά την επίτευξη των στόχων τους·

¹ Απόφαση της 1ης Μαρτίου 2011 στην υπόθεση C-236/09, ECLI:EU:C:2011:100.

² Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 12ης Ιουλίου 2001 στην υπόθεση C-157/99 *Geraets-Smits και Peerbooms*, ECLI:EU:C:2001:404.

6. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ευαισθητοποιήσουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με το περιεχόμενο και τις συνέπειες της οδηγίας·
7. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει μια ολοκληρωμένη και λεπτομερή μελέτη και ένα σύστημα συλλογής δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας, να βελτιώσει τις δραστηριότητές της για την παρακολούθηση και να υποστηρίξει τα κράτη μέλη, προκειμένου να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό της οδηγίας·
8. επισημαίνει ότι, αν και η ψηφιοποίηση ορισμένων υπηρεσιών και τομέων και η διάδοση συνεργατικών μορφών παροχής υπηρεσιών έχουν αλλάξει την πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών, η οδηγία παραμένει εφαρμοστέα στο ψηφιακό περιβάλλον· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τις επιπτώσεις της ψηφιοποίησης και της συνεργατικής οικονομίας όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών υπό το πρίσμα της ισότητας των φύλων·
9. τονίζει την ανάγκη για αποσαφήνιση των διατάξεων σχετικά με την ευθύνη των παρόχων αγαθών και υπηρεσιών και σύνδεση των διαδικτυακών πλατφορμών βάσει της οδηγίας· ζητεί, ως εκ τούτου, από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εξετάσουν επείγοντως το ζήτημα της ευθύνης σε αυτό το πλαίσιο·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	29.11.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 19 -: 1 0: 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Κώστας Χρυσόγονος, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mary Honeyball, Dietmar Köster, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Angelika Niebler, Virginie Rozière, Kosma Złotowski

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	6.2.2017
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 18 -: 2 0: 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Mary Honeyball, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellési, Maria Noichl, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Michaela Šojdrová, Ernest Urtsun, Ángela Vallina, Ελισσάβετ Βόζεμπεργκ-Βρυονίδη, Anna Záborská
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Inés Ayala Sender, Evelyn Regner, Mylène Troszczynski
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Claudia Schmidt

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea
EFDD	Daniela Aiuto
PPE	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Claudia Schmidt, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Michaela Šojdrová
S&D	Inés Ayala Sender, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtsun

2	-
ECR	Arne Gericke
ENF	Mylène Troszczynski

4	0
GUE/NGL	Malin Björk, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina
PPE	Anna Záborská

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή